

Leczenie ruchem

CZĘŚĆ I

**BADANIE
NARZĄDU RUCHU
W REHABILITACJI**

**J.Z. KILAR
P. LIZIS**

JULIAN ZYGMUNT KILAR, PAWEŁ LIZIS

LECZENIE RUCHEM

Część I

BADANIE NARZĄDU RUCHU W REHABILITACJI

Kraków 1996

SPIS TREŚCI

OD AUTORÓW	8
WPROWADZENIE	9
1. NARZĄD RUCHU I JEGO ROLA	10
1.1. Zasady działania narządu ruchu	10
1.2. Sprawność kinetyczna stawów	12
1.3. Układ kostno-stawowy	15
1.4. Układ mięśniowy	16
1.5. Układ nerwowy	19
1.6. Osie i płaszczyzny ciała	23
1.7. Części i okolice ciała	25
1.8. Linie topograficzne ciała	26
2. BADANIE NARZĄDU RUCHU	29
2.1. Schemat badania narządu ruchu	29
2.2. Ocena postawy ciała	30
2.3. Badanie dotykiem	32
2.4. Pomiary długości i obwodów kończyn	33
2.4.1. Pomiary orientacyjne	33
2.4.2. Pomiary liniowe długości kończyn	34
2.4.3. Pomiary obwodów kończyny górnej	36
2.4.4. Pomiary obwodów kończyny dolnej	37
3. POMIARY ZAKRESÓW RUCHU W STAWACH	39
3.1. Sposób pomiaru i zapisu ruchów w stawach według metody SFTR	39
3.2. Badanie wybranych zakresów ruchu kręgosłupa	45
3.2.1. Odcinek szyjny kręgosłupa	45
3.2.2. Odcinek piersiowy kręgosłupa	49
3.2.3. Odcinek lędźwiowy kręgosłupa	50
3.2.4. Odcinek piersiowo-lędźwiowy kręgosłupa	52
3.2.5. Całkowity zakres zgięcia kręgosłupa w przód	54

4. BADANIE ZAKRESÓW RUCHU W STAWACH KOŃCZYN GÓRNYCH I DOLNYCH	55
4.1. Stawy kończyny górnej	56
4.1.1. Obręcz barkowa	56
4.1.2. Staw łokciowy	63
4.1.3. Przedramię. Staw promieniowo-łokciowy bliższy i staw promieniowo-łokciowy dalszy	65
4.1.4. Staw promieniowo-nadgarstkowy	67
4.1.5. Staw nadgarstkowo-śródręczny kciuka	71
4.1.6. Staw śródręczno-paliczkowy kciuka	72
4.1.7. Staw międzypaliczkowy kciuka	73
4.1.8. Stawy śródręczno-paliczkowe palców II – V	75
4.1.9. Stawy międzypaliczkowe palców II – V	76
4.2. Stawy kończyny dolnej	78
4.2.1. Staw biodrowy	78
4.2.2. Staw kolanowy	84
4.2.3. Staw skokowo-goleniowy i stawy stopy	86
4.2.4. Staw śródstopno-paliczkowy palucha	90
4.2.5. Staw międzypaliczkowy palucha	91
5. BADANIE SIŁY MIĘŚNIOWEJ WEDŁUG METODY LOVETT'A	92
5.1. Mięśnie kończyny dolnej	94
5.1.1. Mięśnie działające na staw biodrowy	94
5.1.2. Mięśnie działające na staw kolanowy	110
5.1.3. Mięśnie działające na stawy bliższe stopy	114
5.1.4. Mięśnie działające na stawy palców II – V	122
5.1.5. Mięśnie działające na stawy palucha	128
5.2. Mięśnie kończyny górnej	136
5.2.1. Mięśnie działające na obręcz barkową	136
5.2.2. Mięśnie działające na staw ramienny	146
5.2.3. Mięśnie działające na staw łokciowy oraz promieniowo-łokciowy bliższy i dalszy	160
5.2.4. Mięśnie działające na stawy promieniowo-nadgarstkowy i śródnadgarstkowy	172
5.2.5. Mięśnie działające na stawy palców II – V	176
5.2.6. Mięśnie działające na stawy kciuka	186
5.3. Mięśnie głowy, szyi i tułowia	196
5.4. Mięśnie wyrazowe (mimiczne) twarzy	208

6. OCENA CHODU	211
6.1. Działanie mięśni podczas chodu	217
6.2. Chód patologiczny	218
7. BADANIE NEUROLOGICZNE W KINEZYTERAPII	
I KOORDYNACJA RUCHOWA	231
7.1. Koordynacja ruchowa	231
7.2. Zasady badania neurologicznego w rehabilitacji	234
7.3. Wybrane testy specjalne w badaniu neurologicznym	239
8. TESTY FUNKCJONALNE W PRZYPADKU PATOLOGII	
MIĘŚNIOWO-WIĘZADŁOWO-STAWOWEJ	255
8.1. Badanie stawu barkowego	256
8.2. Badanie nadgarstka i ręki	263
8.3. Badanie obręczy biodrowej i uda	269
8.4. Badanie stawu kolanowego i rzepki	275
8.5. Badanie stopy	287
9. BÓL I SPOSOBY JEGO OCENY	291
9.1. Przekąźniki bólu	293
9.2. Interpretacja bólu	294
9.3. Klasyfikacja bólu	296
PIŚMIENNICTWO	305